

Redacțiunea, Administrațiunea și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisorile nefrancați nu se pri-
mesco, Manuscriptele nu se re-
trimite!

Birourile de ananțuri:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primesc în Viena:
Dudolf Mosse, Haasenstein & Vogler
(Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois
Hernál, M. Dukes, A. Oppelík, J. Dan-
neberg; în Budapesta: A. V. Gold-
berger, Anton Mezei, Eckstein Bernat;
în Frankfurt: G. L. Davobe; în Ham-
burg: A. Steiner.
Prețurile inserțiilor: o serie
garnonă pe o coloană 6 cr.
și 90 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tariful și învoielă.
Reclame pe pagina III-a o se-
rie 10 cr. v. a. s. 90 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LI.

„Gazeta“ iese în fiecare d
Abonamente pentru „Anstro-Ungaria
Pe unu an 12 fl., pe șese luni,
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu an 40 franci, pe șese
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile postale din țintru și din
afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etagiul I.: pe unu an
10 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu d. s. u. în
casă: Pe unu an 12 fl., pe
șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu esemplar 5 cr. v. a. s. 15
bani.
Atâtă abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 13.

Brașov, Mercuri, 20 Ianuarie (1 Februarie)

1888.

Jubileul de 50 de ani

al
„GAZETEI TRANSILVANIEI“.

Gherța mică, cot. Ugocea, Ianuarie 1888.

Dée Dumneșeu, ca de multe
orî și strănepoții jubilee de 50
de ani ai existenței iubitei noastre
„Gazeta“ se pôtă serba.

Ioan Serbacu, protopop.

Sintereag, 2 Ianuarie 1888.

Să trăiască „Gazeta“ și susți-
nătorii ei. Memoria celor carî au
redactat-o în timpuri critice de 50
ani se fiă în veci.

Pompeiu Mureșianu.

Roșuș, (Bucovina) 2 Ianuarie 1888.

Doresc „Gazetei Transilva-
niei“ încă multe de asemenea fes-
tivități pentru generațiunile pos-
teriore.

A. Doboșiu,

preotă or. ort. în Roșuș sub. Cernăuți.

Bobota, Selagiu, 2 Ianuarie 1888.

Dorim mulți și fericiți ani
d-lui Redactor și zeloșilor cola-
boratori ai „Gazetei“, ca cu de-
plină bucurie să fiă încoronate
multele fatigii aduse pe altarul
națiunii, spre binele și fericirea ei
și a patriei.

Să deé bunul Dumneșeu, din
inimă doresc.

Gavril Waida,
parochă gr. cat.

Tinesci, cot. Solnoc-Dobêca, Ian. 1888.

Vé dorim ca să redigiați foia
noastră iubită, decât nu mai mult,
baremi câtă neuitatulă vostru pă-
rinte.

Ilia Centea,
preotă gr. cat.

Abafai, Ianuarie 1888.

Vé urez întru mulți ani vieță
fericită, ca să puteți apăra cu acelu
zel și curagiu ca și antecesorulă,
tata, drepturile și prosperarea na-
țiunii române.

Să trăiască!

Iorotheu Crișianu, preotă gr. cat.

Velcheriu, Ianuarie 1888.

Gratulez „Gazetei Transilvaniei“
la jubileul de 50 de ani ai esis-
tenței sale.

Ion Albonu, preotă gr. cat.

Chizdia, Ianuarie 1889.

Dea prevedința ca să ajungeți
a serba jubileulă centenarū spre
folosul patriei și ală națiunii.

D. Teaha, parochă gr. cat.

Brețu, 9 Ianuarie 1888.

Vé urez ca unulă din cei mai
micî apostoli ani mulți și fericiți
pentru binele și prosperitatea nea-
mului românesc.

G. Teaca, învățător.

Sigetulă Marmăției, Ianuarie 1888.

Vé poftim unu nou fericită,
ér „Gazetei“ îi dorim să mai
ajungă multe zile jubilar.

Ion Bușia.

Brașov, 15 (27) Ianuarie 1888.

Mare mișcare a produsă, mai
alesă între Nemții centraliști din
Viena, proiectulă de lege asupra
reformei învățământului poporală,
ce l'a prezentată prințulă Liechten-
stein în camera deputaților din
Viena. Prințulă Liechtenstein
cu partisanii lui ceră, ca școlele
poporale să aibă în viitoră carac-

teră confesională, biserica să aibă
inspecțiunea superiōră asupra șco-
leloră împreună cu organele sta-
tului, carî să fiă datore a le da
mână de ajutor. Copii în școlele
elementare să fiă obligați a visita
școla numai timp de șese ani,
nu de optă ani, cum dispune legea
actuală. Tōte dispozițiunile privi-
tore la înființarea, conducerea și
inspectarea școleloră poporale ș. a.
suntă rezervate dieteloră provin-
ciale.

În memoratulă proiectă de lege
se ceră „garanții pentru creșterea
religiōsă-morală a tinerimei“ și
se iau măsură pentru a descentra-
lisa administrațiunea școlară, cu
scopă de a puté mai ușoră câștiga
aceste garanții.

Suntă dér două idei de căpe-
teniă de carî se conduce proiectulă
de lege ală prințului Liechten-
stein: idea confesională și idea au-
tonomiei școlare. Statulă se nu
mai fiă stăpână absolută peste in-
strucțiunea poporală, ci se o con-
ducă în acordă cu biserica.

Nu voimă să cercetămă, decât
a fostă consultă séu nu, față cu
împrejurările ce domnesc în Aus-
tria, de a se propune tocmai acuma
o asemenea reformă a învățămên-
tului poporală. Ajunge însă că
s'au pusă în mișcare așa numiții
„clericali“ și că prin susținerea
ideei autonomiste ei apeléză la sprî-
jinulă partideloră slave, ca să în-
țelegemă pe deplină turburarea ce
a produsă proiectulă de lege ală
prințului Liechtenstein între cen-
traliștii nemți.

„Clericali voiescă să nimicescă
creațiunea școlei moderne, cultura
este în pericolă“, strigă foile cen-
traliste. Pécatele proțimei catolice
din timpulă concordatului se enu-
meră din nou tōte și „statulă“,
acestă idolă ală centraliștiloră, se
declară amenințată în interesele
sale cele mai vitale, căci după ei
numai statulă pōte da generațiuniloră
o creștere modernă, numai
statulă pōte da o instrucțiune,
care se nu fiă limitată prin tuto-
ratulă bisericei.

Cestiunea, cum se fiă creș-
terea și instrucțiunea școlară, este
în adevără de o importanță mare
principiară. Multe se potă dice
pro și multe contra ingerinței bi-
sericei. Dér în casulă de față se
vede câtă de colo, că suntă în
jocă mai multă tendințele de par-
tidă. Conservativii ară voi ca cu
ajutorulă Slaviloră să înfrângă pu-
terea liberalismului contrarū bi-
sericei, ér centraliștii nemți libe-
rali ară voi să se folosescă de a-
cestă ocaziune spre a răsturna sis-
temulă actuală.

Cumcă tendința acésta este prin-
cipalulă motoră ală protestațiuniloră,
ce s'au pusă în scenă de
Nemții centraliști contra proiectulă
lui Liechtenstein, se vede și
din atitudinea foiloră centraliste
unguresci, carî se credă datore a
le veni acelora în ajutor.

Decă vomă cerceta cu deamē-
runtulă, Liechtenstein nu pretinde
altă, decâtă ceea ce deja există în
partea de dincōce a monarhiei
cu privire la școlele confesionale,

numai cu acea deosebire, că vo-
iesce să dea caracteră confesională
și școleloră susținute de stat.

Foile guvernului din Peșta însă
cu tōte acestea nu se sfiescă a dis-
cuta, cu mai mare patimă chiar
ca „liberalii“ din Austria, propu-
narea lui Liechtenstein.

Ea este, după „Pester Lloyd“,
o „nerușinare codificată“, ună „a-
tentată în contra demnității sta-
tului“, dela care se pretinde să
se lapede de „prerogativa lui
scumpă“. Și acésta o dice ună
organă ală guvernului, sub care
dece milioane de cetățeni își sus-
țină și conducă școlele confesionale
în puterea legiloră existente!

Ce se credemă în asemeni cir-
cumstanțe de adevărata intenți-
une a ómeniloră dela putere față
cu școlele noastre confesionale?

SITUAȚIUNEA AUSTRO-UNGARIEI ÎN FAȚA INARMĂRILOR RUSESCİ.

„Agenția Havas“ comunică din
Viena următoarele:

Primimă, pe cale indirectă, infor-
mațiunile următoare, ce ne vină dintr'o
sorginte militară competentă, asupra fa-
bricării noiei puscă cu repetițiă austriace
și asupra chipului în care se înfățișeză,
în sferile militare, situațiunea Austriei,
în fața înarmărilor rusesci:

Până acum n'arū fi fabricate decâtă
peste 10.000 de puscă, pentru că ulti-
mele luni au fostă ocupate de încercă-
rile și de instalarea mașineloră trebuin-
ciōse pentru transformarea calibrului de
11 milimetri, adoptată mai nainte, în ca-
libru de 8 milimetri. Actualmente fa-
brica din Stiria e în stare să facă 1000
de puscă pe zi. Fabrica ungerescă, a
cărei înființare este fōrte recentă, nu va
fi în stare să dea arme decâtă în Mai
său Iunie viitoră, și numai 500 pe zi,
astfelă încâtă nu se pōte spera a se a-
junge, înainte de Augustă séu Septemvre
viitoră, la armarea a 250 mii de ómeni
din armata activă cu noua pușcă cu re-
petițiune.

Aceste întârzieri suntă obiectulă
preocupăriloră statului austro-ungarū,
pentru că pușca Werndl, actualmente
în mânilă armatei austriace, e recunos-
cută ca inferiōră puscei Berdan, a ar-
matei rusesci. Este adevărătă că 90.000
de ómeni în prima armată potă fi pro-
veduți de ađă cu pușca cu repetițiă 11
m. m. (Mannlicher) așteptândă fabricarea
noiei pusce de 8 m. m.; dér acésta nu
pare de ajunsă pentru a stabili ună echi-
libru ală forțeloră între cei doi adver-
sari din punctulă de vedere ală înar-
mării.

Cu tōte astea, starea acésta de in-
ferioritate este compensată prin repe-
điciunea mobilisărei armatei austriace.
De aceea statulă majoră austriacū în-
credēndu-se cu dreptă cuvēntă în avan-
tagiele ce-i procură acésta repedițiune
de mișcăr, crede că în timpulă de față
nu suntă primejdiă imediate în concen-
trările armatei rusesci la graniță, pe câtă
vreme aceste concentrări nu voră trece
peste cifra de 300.000 de ómeni. Până
atunci Austria conservă pentru ea tōtă
beneficiulă mobilisării. Dér autoritățile
militare ară socoti echilibrulă de forțe
ruptū în favōrea Rusiei, în ziua când
numărulă de ómeni grămădiți la graniță
ar trece peste cifra de mai sus, și din

acestă momentă ar trebui, după ele,
să se ia măsurile trebuințioase pentru tri-
miterea de forțe mari în ținutulă gra-
nițelor.

„Diarisți săsesci.“

Sub acestă titlu publică „Ko-
lozsvar“ dela 23 Ianuarie n. Nr.
18 următorulă articulă de fond:

În răspunsulă ce l'a dată Tisza Kal-
man lui Oskar Meltz în dietă a enun-
ciată ca o lozincă a țerii, că de geaba
este a mai vorbi despre lealitatea și
despre apropierea de Maghiari a Sași-
loră, și în genere a naționalitățiloră,
până când acestea țină și nutrescă o
pressă, care în adevără este negațiunea
constituției, a ordinei sustatōre, a legi-
loră codificate și a sentimentului de da-
toriă cetățenescă din patriă.

Ne aducemă aminte de acésta d-
clarare a ministrului-presedinte, care lo-
vesce cuiulă în capă, când frunđărimă
prin numărulă festivă ală „Gazetei“, ce
a sosită ađă, și când trebuie rîdēndă să
vedemă, cum cei mai înalți funcționari
ai bisericei stau cu felicitările loră în-
tr'ună rēndă cu cei de séma lui Lucaci și
Densușianu, și cum cei mai serioși băr-
bați sersescă demonstrațiiloră cu ma-
terială, alătura cu maghiarofaga „U-
nire“ din Bucuresci, „Rēsboiulă“ și ce-
lelalte.

Și, pe când Meltz vorbește în nu-
mele séu în dietă despre împăciuire, pe
atunci în Brașov Redactorulă diarlui
„Kronstädter Zeitung“ stă, în numele pu-
blicului săsesci, în mijloculă mulțimei ro-
mâne lărmuitoare, salută în limba română
pe Redactorulă Mureșianu la banchetulă
festivă, și este resalutată din partea cu-
tărui Damiană.

Cuvintele rostite de d-lă Redactoră
Iosif W. Filtsch în sunetulă pahareloră
cu vină de pe pământă maghiară, glă-
suescă întru egala îndreptățire, neobso-
lita luptă și deplina învingere a națiunii
romănesci, și d-lă Damiană cu eroicū
dythirambū îi strigă îndērētă: „trăescă
pressa săsesci, care până astăđă a pă-
zită naționalitatea Sașiloră imigrați, carî
nu s'au născută aici din timpuri stră-
bune, ca Români.“

„Vede d-lă Meltz pe Redactorulă
săsesci în acésta situațiune?”

Unulă din cei mai guralivi repre-
sentanți ai Sașiloră se aruncă în mijlo-
culă aceloră demonstrați, la spatele
căroră stă dacoromânismulă celă ce în-
ghite totă și din ală căroră șgomotă
se aude în tenoră acută citatulă ocașio-
nală în poesiă ală preotului Berinde din
comitatulă Sătmarului: „

Până unde mai rēsună
Limba dulce și străbună,
Pân' acolo-i frățiore
Patria română, care
Se numesce mare.

La masa fanatismului și fantasiei
despre o Româniă mare, dlă Filtsch as-
cultă rēsunsetulă „Deșteptă-te“, pe care
Numărulă festivă ală „Gazetei“ îlă co-
munică împreună cu portretulă autoru-
lui Andrei Mureșianu și împreună cu
facsimilulă Fōiei în care a apărută poe-
sia: în 21 Iunie 1848.

Și nu-i pasă de națiunea lui.

Nu vede în órba lui patimă, că îm-
preună cu Maghiarulă de dincōce ară
dispără și rătăcițiă lui prenumeranți; su-
fletulă, lui, sentimentele lui suntă deja
neaccesibile pentru combinațiunea și ju-
decata drēptă.

Spre d-lă Redactoră Filtsch se plécă

și *Odobescu* din București și aducându-i înainte părți din revoluțiunea lui Horia, ne dăce în armonia cu el în numele Românilor astfel:

(Citază apoi în traducere ungurescă un pasagiu din cele scrise de d-lu *Odobescu* în numărul festiv.)

„Astfel — continuă „*Kolozsvár*“ — este numărul festiv ocațional.

D-lu *Filtsch* ascultă și nu bagă în seamă nici cuvintele din toastul lui *Damianu*: „*Sasii*, cari au venit în această țară.“

Noi însă ne aducem aminte de vorbele președintelui guvernului unguresc, ce lămurită apară, și ne cugețăm, decă este o mare numărul aderenților lui *Meltz*, și decă acest număr este oare destul de puternic?

Dea ceriul să fie mare și tare chiar în contra acelor membri din propria tabără, cari în realitate lucrează altfel, decum a răsunat vorbirea în sfera parlamentului.

Abia ar fi putut un diarist de alu naționalităților să pregătească un refren mai meritoriu la cuvântarea lui *Tisza Kalman*.

SCRILE DILEI.

În scopul înființării unei tipografii române în *Orăștie*, în legătură cu o librărie și cu edarea unei foi periodice, pe ziua de 28 Ianuarie au fost convocați la o adunare, în localul *Cassinei* române de acolo, *Români* din *Orăștie* și dinprejur spre a se pune în executare întreprinderea. În hârta de convocare sunt subscriși d-nii: *Samuil Pop, Mihail, Dr. Mihail, Dr. Erdely, Hamoșiu, S. P. Barcianu*.

Le dorim deplină isbândă.

Cetim în „*Sieb. deutsch. Tgbltt.*“ dela 18 (30) Ianuarie: „La încheierea desbaterei generale asupra bugetului votat pentru bugetul dintre deputații partidei poporului sas *Dr. O. de Meltz*; contra bugetului *Imrich, Kaiser, Zay*; absenți au fost: *Dörr, Gull, Kästner, Schuster, Steinacker*. La acestea observăm, că scirea diferitelor diare, precum și cea din telegrama noastră din Nr. 4288, în urma cărora clubul deputaților partidei populare sășeci ar fi hotărât a vota contra bugetului, nu este adevărată. O astfel de hotărâre nu s'a luat, ba din contră, după cum suntem informați, s'a dat voia liberă deputatului *Meltz* a vota pentru buget.“

Curioasă atitudine!

Mai mulți industriași din *Clușiu* au

ținut la 15 (27) Ianuarie o conferință, în care au hotărât să înființeze o hală industrială, și anume se vor emite în acest scop 500 de acții de câte 25 fl., putându fi acționari ori și cine. În hală se vor vinde de preferință produsele industriale clușiene.

Jară la olă.

Nu credem să avem un alt oraș care ca proprietar de casă să aibă atâtea case ca *Seghediuul*. A fi proprietar de casă de regulă nu este o ocupațiune neplăcută, dăr această demnitate pentru orașul *Seghediu* e foarte tristă. Decând proprietarii de case ruinați după inundațiune au început a șifera casele, reșidite cu împrumutul dela stat, a ajuns orașul *Seghediu* în proprietatea a 32 de case, căci orașul ca garant al împrumuturilor dela stat a trebuit să cumpere însuși casele vândute, de oarece la licitațiune nu s'a putut scotea nici măcar suma împrumuturilor dela stat, care n'a mai vrut să amâne plata lor. Pe aceste 32 de case a dat statul un împrumut de 171.000 fl., pe care omenii nu l'au mai putut plăti din cauza miseriei ce-i bântue.

În adevăr tristă proprietate, curată belea.

Comisiunea administrativă a comitatului *Bistrița* a ales o comisiune, care să se ocupe cu cestiunea înființării de grădini și asiluri de copii în comunele acelu comitat, și eventual să lucreze și un statut.

Avé-vor grije *Români* și *Sasii*, cari nu și vréu peirea, ca acele institute să nu fie mijloce și unelte de maghiarizare, ci să fie institute adevărate culturale, românești în comune române, sășeci în comune sășeci, și unguresc în comune unguresc decă sunt?

O scenă panică s'a petrecut în zilele trecute în *Timișoara*, într'o bărbierie din cele mai cercetate. Secretarul dela oficiul telegrafic, în pensiune, *Greger* intră la bărbier și abia ocupase locu acolo, când etă că intră în localu locotenentului *Werovacz* dela reg. 29 de infanterie, și-l băt pe *Greger* cu o biciușcă. Causa acestei biciușci nu se spune.

O grea lovitură a suferit familia d-lui profesor de aci *Lazar Nastasi*, prin pierderea dragălașei sale fice *Eufrosina* în vârsta de 12 ani.

Primescă întristații părinți sincerile noastre condolențe.

DISCURSŪ,

ținut de *Arhmandritul Miron M. Calinescu*, vice-președintele Societății pentru cultura și literatura română în Bucovina, la deschiderea Adunării generale extraordinare, în 20 Octomvrie (1 Noemvrie) 1887, după săvârșirea sănșirii noului edificiu alu „Societății“.

Domnilor!

Reținut fiind președintele „Societății“ d-lu *Br. Victor Styrcea* prin ședințele senatului imperial și nepuținându sosi la timp de a lua parte la această serbare a „Societății“, vin eu ărași la onora de a Vă saluta cu totu respectul, și astăzi de deosebită bucurie și mângăiere sufletescă a Vă bineventa prima dată într'aceste localități nouă, atât de frumoșe și îndemnatice.

Mă simțesc fericit, domnilor, că mi este dat a Vă saluta astăzi de pe acest loc de onore. Inima mi palpită de bucurie, vedându, că „Societatea“, căreia dela înființarea ei până acuma ca funcționară i-am oferit cu devotamentu modestele mele puteri, este astăzi bineintemeiată și stabilită într'acest edificiu propriu alu ei.

Mulți au fost, cari cu inimă învăpăiată au îmbrățișat scopurile binecuvântate ale „Societății“. Bărbați iluștri s'au întrunit în astă „Societate“ spre a propaga mai cu sporu cultura națională. Dăr sôrtea nu li-a hărădit mângăierea sufletescă, de a ajunge ziua de astăzi. Ei s'au trecut, opera lor însă a rămas de mărturie urmașilor.

Pușini mai sunt dintre cei vechi, și pre acești pușini, dăr credincioși „Societății“, îi salut cu duioșie frățescă într' asemenea mângăiere sufletescă, recunoscându zelul și devotamentu Domniilor-vă, probat aave prin decenii.

Și într'acești pușini salut cu deosebitu respectu pre d-lu profesor *Dr. Vasile Mitrofanovic*, carele, unicul, a mai fost chemat, de a sta neîntreput în Comitetu ca sentinela credincioșă, carele cu devotamentu ales și cu zel de-apurarea viu au conlucrat cu sfat și cu faptă la sporirea și întărirea „Societății“.

Mai stau doi de mărturie, doi din cei cinci, cari ca juri însuflețiți de cele mai nobile simțăminte au avut fericita idee, de a înființa la începutul anului 1862 „Reuniunea română de lectură“. Li fericescu pre d-lu profesor *Dr. Ión Sbiara* și pre d-lu consilieru de guvern *Oreste de Reney*, cari au ajuns și serbarea de astăzi în deplină putere, lucrându cu aceeași inimă înflăcărată pentru propagarea intereselor de cultură națională.

Și *Provedința* a binevoită, ca tocmai d. *Oreste de Reney* să și încunune lucrul, inițiându, întepind și executându cu zel vrednic de imitat reșidirea și

atât de potrivita adaptare a acestui edificiu. Comitetul i-a votat *Domniei Sale* cu aclamațiune mulțamita cea mai călduroșă pentru neobosita trudă, cu care a condus această didire.

Dăr neasămănat mai mare trebuie să fie mulțamirea sufletescă a d-lui *Reney*, vedându ce a devenit astăzi modesta „Reuniune de lectură.“

Domnilor!

Idea de a înființa „Reuniunea română de lectură“ a fost într'adevăr fericită. Idea pornită din inimă frământată de durere pentru amorțirea spiritului național în țară, — de durere pentru negrijirea dulcei noastre limbi române. Această idee, îmbrățișată cu ardore de genialul *Alexandru de Hurmuzachi*, primul președinte alu „Reuniunii“, a deșteptat de odată ca prin farmecul inimile tuturor Românilor din Bucovina. În de comunu s'a simțit puterea magică a deșteptării simțului național, și până în trei ani de zile simpla „Reuniune română de lectură“ s'a transformat cu preînalta sancțiune a *Maiestății Sale* c. și r. din 6 Maiu 1864 în „Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina.“

În 11 (23) Ianuarie 1865 s'a deschis prima Adunare generală, și neuitatul nostru președinte, înțeleptul *Br. Georgiu Hurmuzachi* îndreptă umiltele sale rugă cătră ceru; ca înduratul *Dumneșu* să lumineze lucrările „Societății“ cu lumina adevărului; căci numai ajutorul Celui de sus face, ca și cele mai mici să înflorască și să rodască spre lauda lui și spre fericirea omenilor.

Și bunul *Dumneșu* n'a ajutat, de am putut cu mila lui să creștem și să întărim „Societatea“ noastră, să o stabilim și să o aședăm într' ale sale, să-i adaptăm un edificiu amăsurat trebuințelor ei și demn de dăna.

Astăzi am avut mângăierea sufletescă, de a asista la sănșirea acestui edificiu, implorându din nou milele Domnului asupra acestei „Societăți“ de cultură națională.

Puterea Celui de sus ne-a scutit până acuma „Societatea“ noastră, și a apărât-o în zile grele și în împrejurări nefavorabile; căci, spre nefericire, nu putem nega, cumcă nici „Societății“ noastre n'au lipsit piedecile și cercările, la carele mai ales la început este supus totu lucrul omenescu, orice întreprindere, fiă ea cât de folositoare. Lupta și munca necurmată este partea omului, carea încetază numai cu cea mai din urmă răsuflare a lui. Lupta și munca însă nu încetază niciodată la o Societate, care este menită a lucra pentru binele poporului, căci poporul este nemuritor. Nemuritor este mai ales poporul nostru, carele a dovedit vitalitatea sa față

„FOILETONULŪ GAZ. TRANS.“

(4)

STRĂBUNII NOȘTRI

Novelă istorică

Anulă 104 după Christ.

Cartea I. — Pădurea Bersovia.

CAP. I.

— Decă n'ai... deii să-ți dea zile bune, răspuse *Longin*.

— Nu spun minciuni, am...

Și deodată căd în genunchi, cu capul pe piept, cu vârful degetelor unite înainte și îndreptate cătră *Longin* în semn de iertare, și rămase astfel în tăcere, până se aușiră zăvoierile și trâmbețele popilor din tabără, care arătau că *Decebal* se întorcea.

La acestu semnal ea se sculă deodată și fugi ca o umbră în foisorul din care venise.

Longin se repeși la soldat și apucându-l de mână, îi strigă cu o sălbatică veselie:

— Suntemu scăpați!...

IV.

Alaiul regelui se întorcea cu *Decebal* în frunte. Cum dete cu ochii de *Longin*, îl întrebă:

— Te-ai gândit?

— M'am gândit.

— Primesc?

— Nu primesc.

Nu? întrebă regele supărat. Să vie șerbii, porunci el și apoi se aședă pe piele de urs.

O mișcare de frică se făcu în toți cei de față fiindcă de astădată *Domnulu* părea de totu turbure. Cu un picior rășinat de buștean ăr cu stîngul întins ca de umeșelă în ciolan, ținea buzduganul de codă și învertea ochii aprinși de mânia pe întreaga adunare.

Nu trecu mult și dintr'un colț de pădure să iviră vre-o 20 de legionari ferecați cu funii de teiu. Abătuși și slabi la chipu, ei intrau drept și vênjoși. *Dacii* cari îi însoțeau le făcură semnșe ingenunche, dăr ei în fața lui *Longin*, rămaseră în picioare. Atunci pășitorii lor, cu ghiontur în cap și lovituri de ciomag peste fluere, îi siliră să cadă la pământ.

— Vorbiți! strigă *Decebal*, rugați-vă pentru zilele vōstre să-mi spună tainele lor...

Unul dintre legionari, lovit tare peste fluere, se încercă să dăce lui *Longin*:

— Stăpâne, fie-ți milă...

Dăr îndată vecinul lui se sculă pe un picior și grăi verde:

— Stăpâne, noi o să murim; lasă să murim: pentru asta am și venit să ne batem cu *Dacii*, — dăr voi să trăiți și să biruiți! Trăiescă *Roma*!...

Dăr n'apucase să dăce vorba din urmă, că fluera deodată prin vōzduhul grōznicul buzdugan și sburătui în bucăș capul legionarului care vorbise. Trupul lui căd greu la pământ, lăsându lacu de sânge în jurul lui. Era tăcere ca în templu. *Decebal*, în picioare pe trunchiul de copac, fulgera în juru-i ca un nor aprins. Barba lui tremura, luată ca de vijeliă, dinții clănțeau și cu spume la gură:

— Unde esci mișelule? răcni el. Unde e mișelule care i-a schingiuit și nu le-a tăiat urechile și nu li-a scos ochii?...

Din rëndurile pășitorilor eși un dac mărunt și vênjos, cu privirea de furie speriată, vedându sôrtea celu așteptat.

Pe buzdugan nimeni n'avea dreptul să pună mână. Atunci *Decebal* făcu o săritură de pe buștean, și, cu un grōznicu pumn în față, îi mută falcă din falcă.

— Căne!... rânji el, și veni de se aședă din nou pe pieile de urs.

Pe pășitor ilu podidi sângele.

La acestu scenă sălbatică, care se petrecu câtu te-ai șterge pe frunte, *Longin* simți că ura în el nu mai avea margini și se uita la buzduganul de jos cu un adevăratu ochiu de șerpe flământ. Și cu câtu ura mai multu pe *Decebal*, cu atât îi fu milă de *Romanul* mort și de *Dacul* plin de sânge.

Atunci, sub stăpărirea unei puternice porniri, își apucă un capăt alu togei, mușcă cu dinții tivitura de purpură și, rupându un petec, se îndreptă spre religionari și pășitorii lor și le dăse:

Legăți-lu.

De cum sta în tron, *Decebal* auzindu acestu vorbă, se repeși la buzdugan și venind în fața lui *Longin*

— Să mă lege pe mine!...

Dăr bagă de seamă că *Longin* nici nu se uita la el, ci încerca a rupe altu petec spre o opri sângele rânitului.

Atunci... mâna i se lăsă încet de-alungul trupului: arma uciștore îi căd; își plecă capul, rușinat și umilit, — căci faptele drepte au mai mult răsunet în sufletul unui om crud decâtu altuia —: își luă cununa din

cu nefericirile cele mai mari ale unui trecut viforos, carele au conservat intactă conștiința naționalității sale, carele n'au renunțat nică când la aspirațiunile legitime, de a se desvolta potrivit cu ilustra sa origine. Ființa și individualitatea unui atare popor nu se poate ignora, nu se poate vërșa după plac într'o altă formă națională. Dreptul de a-și conserva și cultiva propria sa naționalitate este lege sântă a naturii, este principiul triumfător al civilizației moderne. Și cu cât mai mare este astăzi apropierea și înfrățirea între popore, cu atâta mai multă simțese fiecare din ele individualitatea sa, osebirea seminției sale, dragostea limbei și a naționalității sale.

Zădarnice sunt stăruințele acelor, cari totu încă cercă chipuri și feluri de a ne tot pune piedeci desvoltării noastre naționale. Zădarnice sunt ostenețele acelor, cari nu voesc să înțelegă, că geniul unui popor cu o lungă istorie nu se poate sugruma, — döră numai prin singura sa vină, prin apatia neiertabilă a filorū sei, prin ucidere de sine; — de care se ne ferescă D-șeu! — Și ore n'ar fi insultă a gândi numai la așa o eventualitate? Conservarea de sine este impusă omului prin însăși natura. Omul însu nu poate exista înolat, de orece elu nu e picat din ceriu, ci descinde dela părinți, stă dera în legătură cu alți indiviđi. Complexul acestora formază însă familia, precum familiile comuna, legătura acestora naționea, și erași acesteia împreună omenimea. Aceste subdivisiuni fiind identice cu omenimea, și scopurile lor nu pot fi contrare și opuse, ci sunt ărași identice. A lucra spre împlinirea acestor scopuri este chiamarea, deci și îndatorirea omului. Asta este prin urmare și cuprinsul, esența moralității, cu un cuvânt: legea etică.

Din identitatea scopurilor urmază însă, că lucrând în contra unuia singur din aceste scopuri, lucrăm în contra tuturor: decă suntem nepăsători în privința unuia singur din ele, atunci vătămăm legea naturii, legea lui D-șeu. D-șeu a creat omenimea în tota varietatea și în tote subdivisiunile ei, și tutורה li-a pus acele-și scopuri, tendința și scopul desvoltării și perfecționării neprecurmate. Vătămând deci această lege a lui D-șeu nu mai suntem morali, ci nemorali.

Din acestă adevăr necontestabil decurge totu odată în modul celu mai clar și regula vieții: să ne îndreptăm tota viața, tota activitatea astfel, ca să servim împlinirii acestor scopuri. Trebuie dera să căutăm modu și chipu de a pute această; trebuie să stăruim a ne

face apți și capabili de a servi aceste scopuri în armonie. Dreptă aceea, decă lucrăm în interesul nostru individualu trebuie să avem înaintea ochilor și interesul familiei; ăra această se-o facem într'unu modu, prin care nu vătămăm, ci din contra sporim, realizăm și scopul naționei, și prin această totodată și celu altu omenimei.

Deplorabilă este deci rățacirea unora și condamnabilă perfidia altora, vrëndu să demstre, că datorința cea mai firescă, dreptul celu mai legitimu, adecă de a-și păstra și a-și apăra cu tota puterea și din tota inima naționalitatea sa, ar fi contra scopului omenimei, ar fi chiar o vătămăre a intereselor civilizației.

Teorii perverse, cari devin mai stricăciose atunci, când, propagate sub masca cosmopolitismului, cercă a ademni, a rățaci, a seduce pe cei slabi dintre noi, a-i înșela cu măgulirea naivă, că atunci se voru ărați mai „luminati“, când voru fi indiferenți, nepăsători pentru sörtea naționei sale, — că voru fi mai „liberali“, când se voru lăpăda de ea, de îndatorirea sântă a o ajuta după putința în nisuințele și aspirațiunile ei.

Ţările și națiunile cele consolidate nu mai au cuvântu a se preocupa de nisece teorii atātu de neintemeiate, pentru că acolo acestea au amuđit de mult față cu faptele, cari vorbesc mai puternicu decātu ori ce sofismă. La noi însă cari avem a susține lupta grea și amară, luptă fără repaus pentru conservarea și mântuirea existinței, a naționalității nostre, totu mai întălim aceste teorii triste, și trebuie să relupăm contra lor, trebuie să le respingem necontenit.

Cu cosmopoliții de rea credință nu mai avem de disputat și de argumentat. Lor avem a le opune simplu și curat, dera hotărît și stăornicu, dreptul nostru, pe care nu-lu poate întuneca nici o sofismă, și de vomu fi uniți și și pururea basați pe lege, nu ni-lu va înfrânge nici o putere.

Cosmopoliților celor rățacescu însă numai din nesciință, din slăbiciune, dintr'unu felu de pudore falsă, din ore-care nechiaritate și confusiune de idei, să le răspundem cu cuvintele anticului filosofu Aristotele, carele diše cătră Platonu: „Te înșeli despre natura amorie și despre legile, cum se desvoltă ea. Amoreea nu e atātu de vastă, ca să potă îmbrățișa deodată unu obiectu atātu de mare. Puțină miere aveți, și voiți a o vërșa în mare.“

(Va urma.)

Sciri polițienesci.

Duminecă înainte de amėđi, cerșetorul Vasilie Radu a fost găsit jumătate înghețat în pimnița unei case particulare din suburbiul Scheiu. Adus fiind la secția polițienescă din Prundu, după câteva minute muri.

Deorece presărarea trotoarului cu năsipu ori cenușe numai dimineța nu e de ajuns, fiind că apa ce se scurge de pe coperișe spală năsipul și cenușa se sera fiind mai frigă se face ărași gheta, e necesaru ca să se presare și sera trotoarele cu năsipu ori cu cenușe.

Jubileul ăiarului „Times.“

În numărul seu festiv, 23,271, dela 21 Dec. (2 Ian.) „Times“ publică o privire retrospectivă asupra istoricului existenței sale de o sută de ani, în care cu o legitimă mândria își laudă succesele ce a căștigat de când trăește. Când a apărut pentru prima dată, la 1 Ianuarie 1788, „Times“ nu era o foia tocmai nouă, ci s'a născut din „Daily Universal Register“, fondata de trei ani, care și-a părăsit numele celu prea lungu, dându-și titlul scurtu de „The Times“.

Numărul jubilaru conține articolul, forte umoristic, prin care în foia dela 1 Ianuarie 1788 se anunță și se motivează această schimbare de nume. În acestu articol se arată mai ănteu inconvenientele și neînțelegerile ce se întemplanu când cititorii în localurile publice cereau seu „Daily Universal Register“ seu pe scurtu „Register“. Apoi articolul urmază: „Din aceste și din alte motive autorii foii „Daily Universal Register“ au adaus

acestui titlu lungu numele de „Times“ (timpulu), unu cuvântu scurtu, ce opune rezistență tuturor stricătorilor și scăciitorilor limbei. John Walter, fundatorul, tipografu, directorul și primul editoru al foii „Times“, n'a fost la începutu de meseriă nici tipografu, nici diaristu. În anul 1782 s'a unit în afaceru cu unu culegetor, Henry Johnson, care inventase unu nou sistem de tipografie, întrebuintându tipuri de vorbe — logotipi — în locul tipurilor de litere. După acestu sistem numitu logografia s'a tiparitu foia „Times“ în anul ănteu alu existenței sale. Pentru întreprinderea sa John Walter cumperase în anul 1784 edificulu din Printing-House-Square, unde fusese deja mai nainte tipografia regală și unde dela 1666 încoco se tiparise „London Gazette“. Este același locu, pe care se găsece și astăzi oficina ăiarului „Times.“

Primulu număr alu foii „Times“ este astăzi o raritate tipografică, ce s'a păstrat numai în puține exemplare. Întrăga colecția din primul anu n'o are nici biblioteca museului britanicu. Primulu număr a avut numai 4 pagine de formatu micu — fără revistă. Timpu mai îndelungat chiar foia n'a avut reviste și primele sale succese mari le-a dobândit la publicul cititoru englesu dându buletine parlamentare forte iute, complete și exacte, deși atunci, și mai târziu chiar, nu s'au tolerat raportori în parlamentu englesu și nimeni n'avea voiu să ia note în scris asupra desbaterilor. În articolul sen jubilaru „Times“ diše asupra timpului primei sale aparițiuni: „Ludovicu XVI ședeă încă firmu, pe tronulu seu; convocarea convențiunii francece era numai visulu a cător-va politiciani; Pitt era unu ministru de pace cu vederi largi liberale asupra reformelor fiscale și parlamentare și Napoleonu era unu ofiteru de artilerie, tineru și necunoscut. Ne îndoinu, că unu istoriografu alu viitorulu va găsi în analele anului 1788 unu evenimentu mai important și mai remarcabilu decātu fondarea ăiarului „Times.“

Mai departe „Times“ scrie; „Amu luptatu pentru lucruri mari, când victoriosi, când învinși; amu încercat — și simțim fală, că nu fără succesu — să reprezentăm bunulu simțu, patriotismulu stăruitoru și practiculu al marei mase din populațiunea regatului unitu fără deosebire de clase. „Times“ n'a fost și nu va fi nici odată organulu unei partide, fie ea și victoriosă, nici organulu vreunui șefu politicu, oricātu de autocraticu ar fi el. Suntem în dreptu a diše, că această atitudine independentă critică și-a lăsat urmele sale favorabile în desvoltarea miraculosă a Națiunii britanice în timpul celor din urmă o sută de ani. Posițiunea de primatu, solidu fondata încă de multu, ce o ocupă „Times“ în ăiaristica lunei întregi, e recunoscută nu numai în regatul unitu, ci în tote țările streine. În Europa, în america, în India și în Colonii e recunoscut de tota lumea, că „Times“ are dreptulu să vorbească în numele Angliei.“

Apoi în articolu se relevă, ce progrese datorează foii „Times“ tehnica ăiarismului prin introducerea forței aburului în tipografie, prin steriotiparea formelor culesu, prin inventarea preseii Walter și prin construcțiunea mașinelor de culesu. Articolul încheie prin cuvintele unui oratoru escellentu din Camera Comunelor: „Decă așu dori să lasu posterității departate unu semn de amintire a civilizațiunii actuale a Marei Britanie, spre această n'ăși alege nici docurile mele nici liniile nostre ferate, nici edificile nostre publice, nici chiar palatul, în care ținemu ședințele nostre — așu alege numai unu singur exemplu din „Times.“

Dare de semă și mulțamita publică.

Inteligența romană din Ludoșulu de Murășu și din giuru la 17 Iuliu anul trecut a arangiat unu concertu împreunatu cu petrecere de jocu în pavilionulu din grădina hotelulu Kőrmezsi de aici din locu cu venitul destinatu în folosulu edificării unei biserici greco-catolice totu în locu.

Venitul petrecerei în sera aceleia, din rēscumpărarea biletelor de intrare cu prețulu fixatu de personă 1 fl. și de familiă 2 fl., a fost 280 fl. v. a.

Suprasolviri totu în acea sēră s'au primitu dela d-nii: Eugeniu Crișianu 10 fl., Miksa Elek 10 fl., Ioanu Rusu 10 fl., Grof Bethlen Géza 8 fl., Vasiliu Moga 10 fl., Reismann Nathan 8 fl., Ioanu Catona 5 fl., Ioanu Bocoșu 5 fl., Georgiu Vlasa (Görz) 5 fl., Vasiliu Zahanu 4 fl., Nicolau Moldovanu 4 fl., Csontos Ianos 4 fl., Esztagar Kajetan 4 fl., Ioanu Todoru 3 fl., Eczken Sándor 3 fl., E. Alexandrescu Cormosu 3 fl., Georgiu To-

toianu 3 fl., Kabos Kalman 3 fl., Georgiu Popu 3 fl., Ioanu Boeriu 3 fl., Heinz Béla 3 fl., Demetriu Meta 3 fl., Todoru Manția 2 fl., Simonis Gergely 2 fl., Dionisiu Simonu 2 fl., Nicolau Solomonu 5 fl., Albert Braunecker 5 fl., Schönstein Ignacz 2 fl., Klenhardt Vincze 2 fl., Petru Niresteanu 2 fl., Alexandru Cămpeanu 2 fl., Vasiliu Popu 2 fl., Timoteiu Circa 2 fl., Petru Iacobescu 2 fl., Mihailu Albonu 2 fl., Ioanu Germanu 1 fl., Vincențiu Nemesu 1 fl., Nothi David 1 fl., Iosifu Albonu 1 fl., Ioanu Tereanu 1 fl., Valeriu Catona 1 fl., Corneliu Catona 1 fl., Vasiliu Muntescu 1 fl., Simionu Ciucina 1 fl., Corneliu Codarcea 1 fl., Unu preotu de pe Murășu 1 fl., Vasiliu Suci 1 fl., Pastor Sandor 1 fl., Ana Socanu 1 fl., Laszlo Ianos 1 fl., Morariu Nicolae 1 fl., Georgiu F. Negruțu 1 fl., Betegh Sándor 1 fl., Vajda Daniel 1 fl., Demetriu Dosios 1 fl., Paulu Molnar 1 fl., Basiliu Orosanu 1 fl., Teodoru Moga 1 fl., Aron Gerasimu 1 fl., Vasiliu Viciu 1 fl., Moisa Birtolomu 1 fl., Kecskeméti Samuel 1 fl., Nicolau Tamașu 1 fl., Keresztes Lajos 1 fl., Csontos Elek 1 fl., Hirsch Adolf 1 fl., Szenkovits Domokos 1 fl., Simionu Brișu 1 fl., Victoru Stoica 1 fl., Iobb Gustav 1 fl., Esztagar Gerő 1 fl., Veisz Salamon 1 fl., Balla Pál 1 fl., Schultz 1 fl., Rothman Elias 1 fl., Simay Gergely jun. 1 fl., Moritz Mihaly 1 fl., Klein Iosef 1 fl., Gregoriu Andreșianu 60 cr., Iosifu Lazaru 50 cr., Boer Denes 50 cr., Boer Miklos 50 cr., Stein Adolf 50 cr., Ioanu Arionu 40 cr., Iuliu Popu 40 cr., la olaltă 192 fl. 40 cr. (Va urma.)

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.“)

Berlinu, 31 Ianuarie. Ministrulu căilor ferate, la propunerea ministrului de răboiu, a început numeroșe construcțiuni de largire la gările căilor ferate din Ostulu și Vestulu imperiului.

San-Remo, 31 Ianuarie. Eri dimineța toti medicii au ținutu o consultațiune, la care s'au exprimat că tracheotomia nu e necesară.

Colonia, 31 Ianuarie. „Kölnische Zeitung“ arată într'unu lungu articulu că măsurile militare luate din partea Rusiei au caracteru ofensiv.

NECROLOGU.

Aducem cu adencă durere la cunoscința amicilor și cunoscuților trista scire, cumcă iubita noastră fiică **Eufrosina Nastasi** a încetat din viața astăzi la 1 oră după međulu nopții în etate de 12 ani.

Rămășițele pămētesci se voru ridica din paraclisulu bisericii Sf. Nicolae și se voru înmormēta Joi, în 21 Ianuariu st. v., în cimiteriulu de acolo, la 3 ore p. m.

Brașov u, 19 Ianuaru v. 1888.

Jalnicii părinți:

Lazaru și Maria Nastasi.

Cursulu pieței Brașov u

din 30 Ianuarie st. n. 1888.

Bancnote romănesci . . .	Cump.	8.44	Vend.	8.46
Argentu romănescu . . .		8.40		8.43
Napoleon-d'or . . .		10.—		10.02
Lire turcesc . . .		11.80		11.35
Imperial . . .		10.80		10.33
Galbin . . .		5.88		5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6% . . .		101.—		102.—
„Ruble Rusesc“ 5% . . .		98.—		99.—
Discontulu . . . 6½—8% pe anu		109.—		110.—

Cursulu la bursa de Viena

din 27 Ianuarie st. n. 1888.

Renta de aur 5% . . .	98.10
Renta de hartiă 5% . . .	87.70
Imprumutul căilor ferate ungare . . .	149.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune) . . .	94.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune) . . .	124.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune) . . .	110.75
Bonuri rurale ungare . . .	104.—
Bonuri cu clasa de sortare . . .	104.50
Bonuri rurale Banat-Timisu . . .	103.50
Bonuri cu cl. de sortare . . .	104.50
Bonuri rurale Transilvane . . .	104.25
Bonuri croato-slavone . . .	103.—
Despăgubirea pentru dijma de vint ungurescu . . .	99.50
Imprumutul cu premiulu ungurescu . . .	118.25
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului . . .	122.75
Renta de hartiă austriacă . . .	78.70
Renta de argint austriacu . . .	80.25
Renta de aur austriacu . . .	103.60
Acciunile băncei austro-ungare . . .	135.25
Acciunile băncei de creditu ungur . . .	869.—
Acciunile băncei de creditu austr. . .	272.—
Argentu — Galbin împăratescu . . .	5.97
Napoleon-d'or . . .	10.01½
Marci 100 imp. germane . . .	62.15
Londra 10 Livres sterlinge . . .	126.55

Editoru și Redactoru responsabilu:
Dr. Aurel Muresianu.

capu, o aruncă josu și cu unu picioru pe densa:

— Eu sunt unu gade; tu esci un omu. Pace, Romane!

Și îi întinse mâna. Longin se uită cu mărime la el și mâna lui, și vroind să trecă pe lângă densulu:

— Spală-o înteu, îi diše, și apoi întinde-o.

Dera curtenii totu îi eșiră în cale și îlu opriră. Decebalu se uită la densulu cu asprimă.

La-o câtu o ținu întinsă; când oi stringe-o o stringu cu ăile tale în ea.

Lui Longin îi trecu ca unu fulgeru prin minte că nu are încă otrava făgăduită, și cu scărbă întinse mâna.

— Pace, diše Decebalu.

— Pace, întări Longinu cu jumătate glas. Jură!

— Jură se-mi putredescă drepta ca foile goroniloru tōmna.

— Că vei împlini condițiile de pace?

— Că le voiu împlini.

— Tôte?

— Tôte.

— Jură-te pe Zalmolcse.

— Mē juru.

— Pace!

— Pace!

SEMNE PENTRU CAPITALIȘTI

din partea lui

HERM. KNÖPFLMACHER,
**Fondată
1869.**
**Fondată
1869.**

Cassă de Bancă protocolată,

VIENA, I., Wallnerstrasse Nr. 11. VIENA.

De când miliarde din averea națională se plasază cu firmă încredere în puterea susținătoare de stat a vechiului imperiu, în valori de stat rentabile, la cel mai mic semn de posomorire a situației politice tresare atât fiecare proprietar de rente, cât și aceia, care și-au plasat banii în valori de câi ferate și în valori locale, și își aruncă într-o iritație neîntemeiată hârtiile și alergă la cea mai de aproape casă de păstrare, care la rândul ei își plasază banii **erăși numai în valori egale**, oferindu-le depozentului interesele minime și nepermițându-i nici o controlă în administrațiunea ei. Se recomandă așa dără în prima linie a alege numai hârtii din patriă bine fundate, a căror rentabilitate e garantată sub toate împrejurările, **care își recăstigă cursurile chiar și în timpul de reșed și care sunt mai pre susu de ori ce îndoală. A-și mobiliza averea** impune precauțiune sub acesta însă înțelegă a se desface de toate hârtiile negarantate și a-și procura numai valori bine probate.

Ocașiunea, ce nu s'a ivită, de mulți ani, că:

- ☛ **rentele noastre foarte bine classate** aducă $5\frac{1}{2}\%$
- ☛ **hârtii garantate de ale căilor ferate** aducă 6%
- ☛ **priorități foarte solide** aducă 5%

se fie folosite de toți capitaliștii speculanți pentru a-le cumpăra.

10,10—2

Deoarece la bursă **momentul este totuși**, mă rog pentru înștiințări la timp, pentru ca să puteți apuca momentul potrivit, și să puteți trage folosul din ridicarea cursului hârtiilor recomandate de mine. — Pentru capitaliști, care vreu să-și asigure cursul ce momentan este efitin, sunt totdeauna gata pentru un scont potrivit, care în casu de lipsă pte fi și în hârtii de valoare, de a-le avansa banii până când vor fi în pozițiune de a-și lua în primire efectele toate, seu parte din ele ori de a-le pute vinde cu folosul. Informațiun în privința acesta se dau în mod **direct și gratuit**.

Nr. 7374 ex 1887.

Publicațiune.

Din interesul siguranței publice, a averei și a persoanei, a aflat subscrisul căpitanatului de consultă, ca cu 4 Februarie a. c. se interdică cerșitul pe întregul

teritoriu brașovean. Pentru ca lipsa cerșitorilor din nou conscriși și aparținători comunei orașenești Brașov să se pta și de aici înainte acoperi prin milosteniile date de cătră publică, s'au provocat prin subscrisul căpitanatului toți posesorii de prăvălii, care mai mult au fost molestați în fie-care Sâmbătă de cătră cerșitori, ca pe cale de subscrițiune să signeze anumite sume de milostenii. Provoarea acesta a avut un rezultat de totuși îmbucurător, deoarece subscrițiunea reprezintă peste 1000 fl. anualmente. Totuși însă pentru ca ajutorarea acestor cerșitori se aibă un succes mai mare, apelază subscrisul căpitanatului la marinositatea întregului public cu aceea recercare, ca milosteniile care se intenționează de a se da, să se depună seu la centrala poliției seu în expoziturile din suburbii, unde se află spre acestu scop cutii pentru păstrarea acestor milostenii.

Astfelu de sume se vor împărți între cerșitori de cătră subscrisul căpitanatului în totă săptămâna (Sâmbăta).

Brașov, 26 Ianuarie 1888.

3c,3—2

Căpitanatul orașenești.

Avisu d-loru abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunii să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numerii de pe fâșia sub care au primitu diarul nostru până acuma.

Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa lămurită și să arate și posta ultimă.

Administrațiunea „Gaz. Trans.“

Se deschide abonamentu pre anul 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Diar beletistic și enciclopedic-literar — cu ilustrațiun. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numerii câte de 2—3 côle cu ilustrațiun frumoșe; și publică articlii sociali, poezie, novele, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tractează cestiun literare și științifice cu reflesione la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiun din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste totu nisuesce a întinde tuturor individiilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulu de prenumerațiune pre anul întregu e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci—lei, plătibil și în bilete de bancă ori marce postal.

PREOTULU ROMÂNŪ. Diar bisericesc, scolar și literar — cu ilustrațiun. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de $2\frac{1}{2}$ — $3\frac{1}{2}$ côle; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiun, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre duminică, serbător și diverse ocașuni, mai alesu funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literare; și în urmă totu soilul de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericesc, scolastică și literar. — Prețulu de prenumerațiune pre anul întregu e 4 fl. — pentru România 10 franci—lei, plătibil și în bilete de bancă ori marce postal.

Colectanții primesc gratuitu totu alu patruea esemplar.

Numerii de probă se trimitu gratisu ori-cui cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU” în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totu de aci se mai potu procura și următoarele cărți din editura propriă:

Apologie. Discusiun filologice și istorice maghiare privitoare la Români, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețulu 30 cr.

Renascerea limbei românesc în vorbire și scriere invederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulu broș. I. II. câte 40 cr.—Broșura III. 30 cr. Tote trei împreună 1 fl.

Cuvântări bisericesc la toate serbătorile de preste anu, de I. Papiu. Unu volum de preste 26 côle. Acest op de cuvântări bisericesc întrece toate opurile de acestu soi aparute până acum—avându și o notiță istorică la fie-care serbătore, care arată timpul introducerei, fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva serbătore. Prețulu e 2 fl.

Barbu cobzarului. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulu 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.

Idealul pierdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă originală.—Continuarea novej: **Idealul pierdut** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Fântâna dorului. Noveă populară de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Codrean crailu codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Ultimul Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Elu trebuie să se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțu. Prețulu 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiță

din emigrarea lui Dragoșu. Novelă istorică națională. Prețulu 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețulu 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulu 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețulu 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedia în 5 acte, după Eupide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedia în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Petulantulu. Comedia în 5 acte, după August Kotzebue, tradusă de Ioan St. Șuluțu. Prețulu 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențu Nicoră, prof. gimnas. — Cu portretulu M. S. Regina României. Prețulu 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volum de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulu redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafir și violele, poesii populare, culese de Ioan Popu Reteganu. Unu volum de 14 côle. Preț. 60 cr.

Tesaurulu dela Petrosa seu Cloșca cu pui ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulu 20 cr.

Biblioteca Sătenului Românu. Cartea I, II, III, IV, cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețulu la toate patru 1 fl. — câte una deoseb 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețulu 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerț și chemiă. Prețulu 50 cr.

Economia pentru școlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulu 30 cr.

Indreptaru teoretic și practic pentru învățământulu intuitiv în folosul elevilor normal (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de școlă, de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețulu unui esemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatură noastră pedagogică abia aflăm vre-unu op, întocmit după lipsele școlilor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea ilu și recomandăm mai alesu directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie intereseși.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De V. Gr. Borgovan. Prețulu 15.

Manualu de Gramatica limbei române pentru școlele poporale în trei cursuri de Maximu Popu, profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manualu aprobat prin ministeriulu de culte și instrucțiune publică cu rescriptulu de datu 26 Aprilie 1886, Nr. 13193. — Prețulu 30 cr.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioan Buteanu, prof. gimn. Unu volum de peste 30 côle. Prețulu 2 fl.

Manualu de stilistică de Ioan F. Negruțu, profesor. Op aprobat și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptulu de datu 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică foarte bogată a acestui op — cuprindend compozițiun de totu soiulu de acte obveniente în referințele vieții social — se pte întrebuița

cu multu folos de cătră preoți, învățători și alți cărturari români. Prețulu 1 fl. 10 cr.

Nu mă uita. Colectiune de vieruri funebrale, urmate de iertăciun, epitafiă ș. a. Prețulu 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în școla poporală pentru învățători și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavrilu Trifu profesor preparandial. Prețulu 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritaru sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesc foarte frumoș ilustrată. Prețulu unui esemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legatură de lux 1.50—2.50

Micul mărgăritaru sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesc — frumoș ilustrată, pentru pruncii scolar de ambe secsele. Prețulu unui esemplar broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolar de ambe secsele. Cu mai multe icône frumoșe. Prețulu unui esemplar e 10 cr.; 50—3 flor.; 100—5 fl.

Visulu Prea Săntei Vergure Maria a Născătorei de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu icône frumoșe. Prețulu unui esemplar spedit franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isus Christos. Prețulu unui esemplar legat și spedit franco e 15 cr.